

DEBAT CIUTADÀ (LXXII)

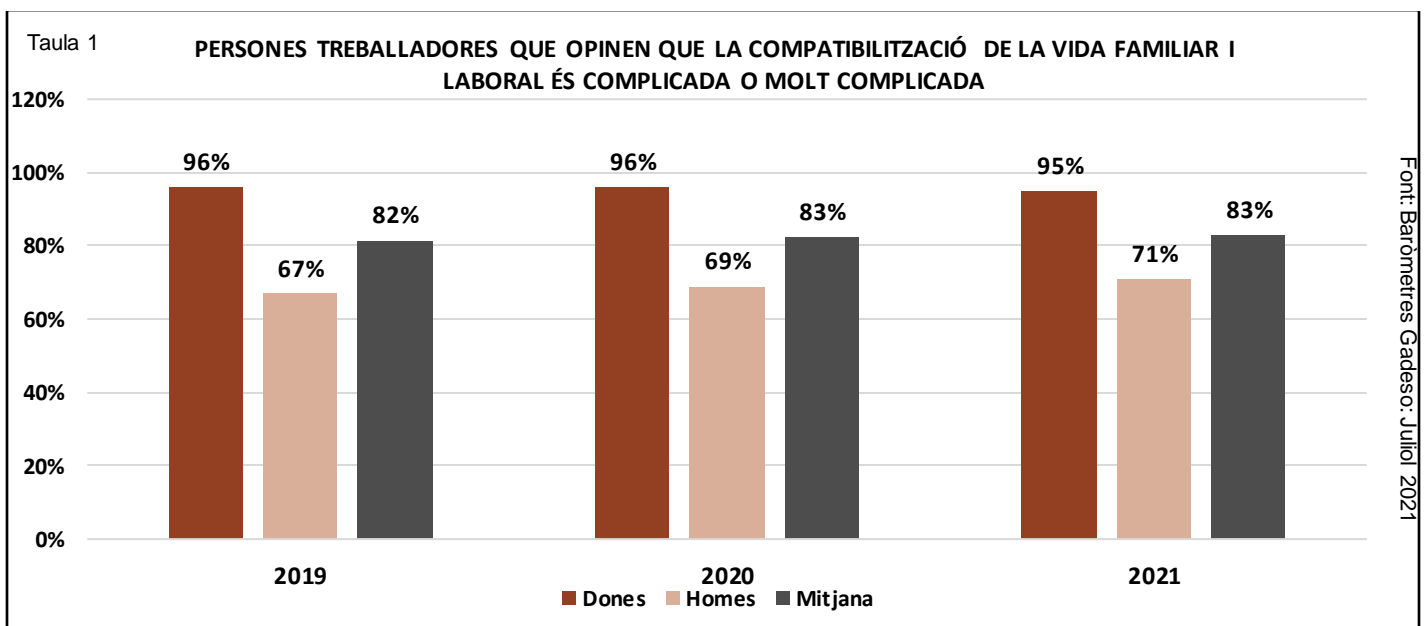
CONCILIACIÓ DE LA VIDA PERSONAL, LABORAL Y FAMILIAR (X): MAJOR SENSIBILITZACIÓ PERÒ ENCARA INSUFICIENT

Si quelcom ha quedat palès durant aquest darrer any i mig que portem de pandèmia és que més enllà que els aspectes sanitaris i socioeconòmics el seu impacte s'ha fet notar en la manera de treballar, els usos dels temps, tant de feina com de lleure, i la manera com ens relacionem entre les persones. Malgrat que molta gent es va haver d'acollir als ERTO, molts altres van haver de teletreballar des de casa, cosa que va facilitar la conciliació de la vida familiar i laboral, però el fet que molts nins i nines es quedessin sense la possibilitat d'anar a l'escola va provocar un augment de la càrrega de tasques a assumir per part de les famílies, i com és habitual, principalment en les dones, malgrat que, poc a poc, els homes comencen a assumir major responsabilitat en relació a les tasques de la llar i a la cura dels fills i filles i de les persones dependents, però encara insuficient.

Durant el confinament, les famílies amb fills es van quedar sense la majoria dels seus principals recursos de conciliació, com les escoles, els avis o les activitats extraescolars. I les que tenen al seu càrrec a persones majors o dependents van perdre serveis fonamentals com els centres de dia o l'ajuda a domicili.

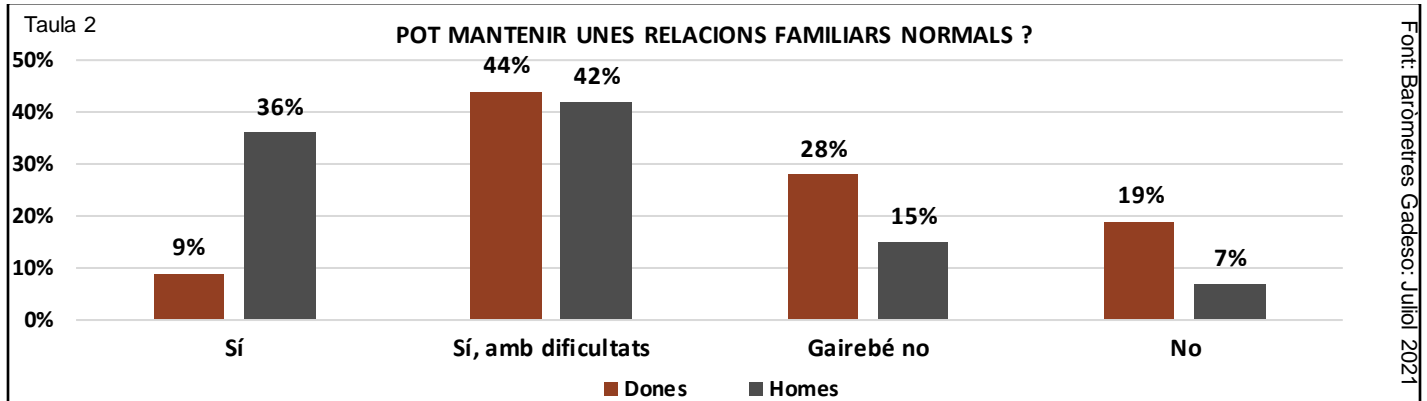
La pandèmia ha ocasionat un augment sense precedents de les càrregues de cura en l'àmbit familiar, que ja eren desproporcionades per a les dones abans de l'arribada de la COVID-19. Davant això, hi ha hagut un increment considerable de la participació de les dones en el treball no remunerat. Aquesta sobrecàrrega de responsabilitats familiars pot ocasionar un retard en matèria d'igualtat de gènere i posar en perill les oportunitats laborals de les dones.

A la taula número 1 es mostra que un **83% de les persones que treballen consideren que compatibilitzar família i treball és complicat o molt complicat. El més significatiu és la diferència registrada per sexes: el 95% de les dones veu dificultats a l'hora de conciliar, enfront del 71% dels homes, el que palesa la distància que encara ens separa de la coresponsabilitat.**

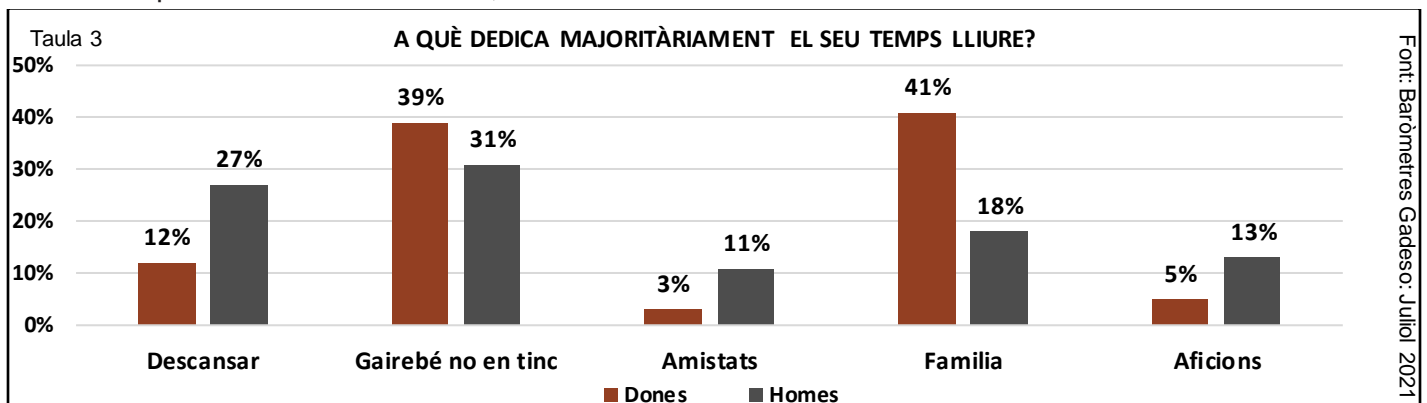

LA CORESPONSABILITAT ENCARA ESTÀ LLUNYANA

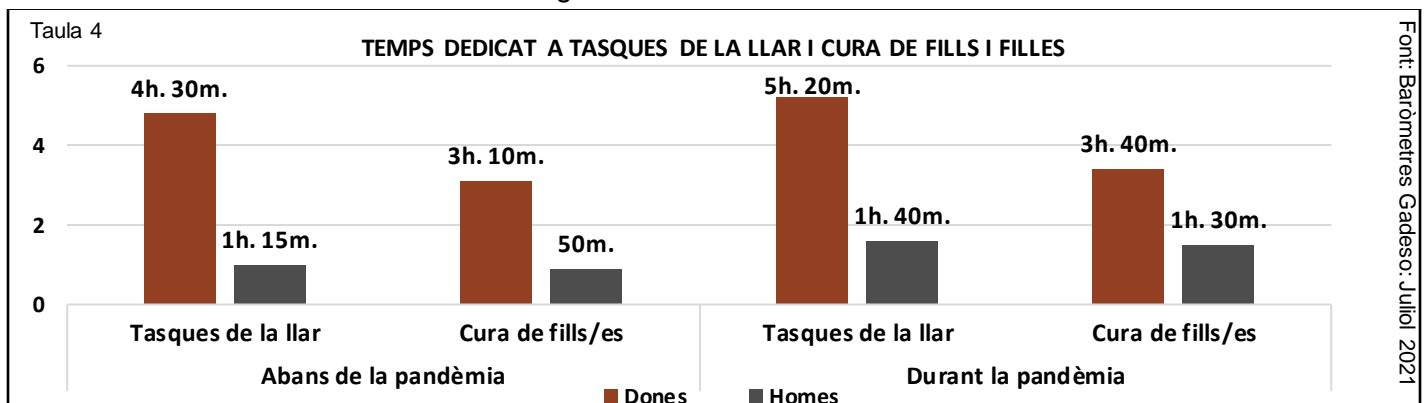
Com bé és sabut, el nostre model productiu pateix d'una forta estacionalitat, és durant els mesos de temporada alta turística quan la nostra maquinaria productiva i laboral està al seu màxim rendiment, el moment en el qual els índex d'atur es redueixen, cada cop menys, de manera significativa. Així, doncs, hem volgut investigar si tant els homes com les dones que treballen fora de casa durant l'estiu poden mantenir unes relacions familiars adequades, així com a què dediquen el seu temps lliure. Al mateix temps, hem intentat concretar quant de temps dediquen a les denominades tasques de la llar i als fills i filles i els efectes de la COVID-19 en els usos del temps.

La taula 2 mostra com el 36% dels homes declaren que poden mantenir unes relacions familiars normals, sense que les obligacions laborals o les tasques de la llar hi interfereixin. Per altra banda, un 44% de les dones afirma tenir dificultats per gaudir de la família, mentre que un 47% diu que impossible o gairebé impossible mantenir aquestes relacions familiars, a causa del treball i de la llar.

Això també es reflecteix quan es demana per l'ús del temps lliure: si bé al voltant d'un terç dels entrevistats (d'ambdós sexes) asseguren no tenir-ne gaire. Gairebé el doble d'homes que de dones pot aprofitar el seu lleure a descansar o a l'oci. Ben al contrari, un 41% de dones dedica gran part del seu temps lliure a la família, deixant les aficions i les amistats en un segon terme.

Com es pot veure, durant la pandèmia, tant les dones com els homes han incrementat el temps dedicat a les tasques de la llar i a la cura dels fills/filles, però malgrat tot, les dones tripliquen als homes el temps que dediquen a aquestes feines. Queda clar que encara estem lluny de la coresponsabilitat.

VACANCES D'ESTIU: QUÈ FER AMB ELS FILLS I FILLES?

Com ja hem dit abans, és durant la temporada alta quan la nostra maquinària laboral està a ple funcionament, però aquest període coincideix amb les vacances escolars, sorgint, d'aquesta manera la problemàtica de que fer amb les fills i les filles. Ens trobem en una època atípica i els recursos que abans eren habituals poden ser ara no aconsellables i fins i tot contraproductius. Campaments d'estiu, quedar a cura dels avis, etc. poden ser recursos no disponibles en temps de COVID-19 i en un moment en que els contagis estan a l'alça.

Taula 5

QUÈ FER AMB ELS FILLS DURANT L'ESTIU?

	0-3 anys	4-7 anys	8-11 anys	12-14 anys	15-17 anys
Representa per a la família un problema què fer amb els fills durant l'estiu? (% afirmatius)	92%	98%	91%	62%	37%
QUÈ FA AMB ELS FILLS? (Graus d'intensitat segons edat)					
Escoleta	+ +				
Família extensa a Balears	+ +	+ + +	+ +	+	
Familiars fora de les illes		+	+		
Activitats organitzades		+	+ +	+ +	+
Classes de repàs			+	+ +	+
Queden amb amics				+ +	+ + +
S'organitzen ells sols					+ + +

Font: Baròmetres Gadeso. Juliol 2021

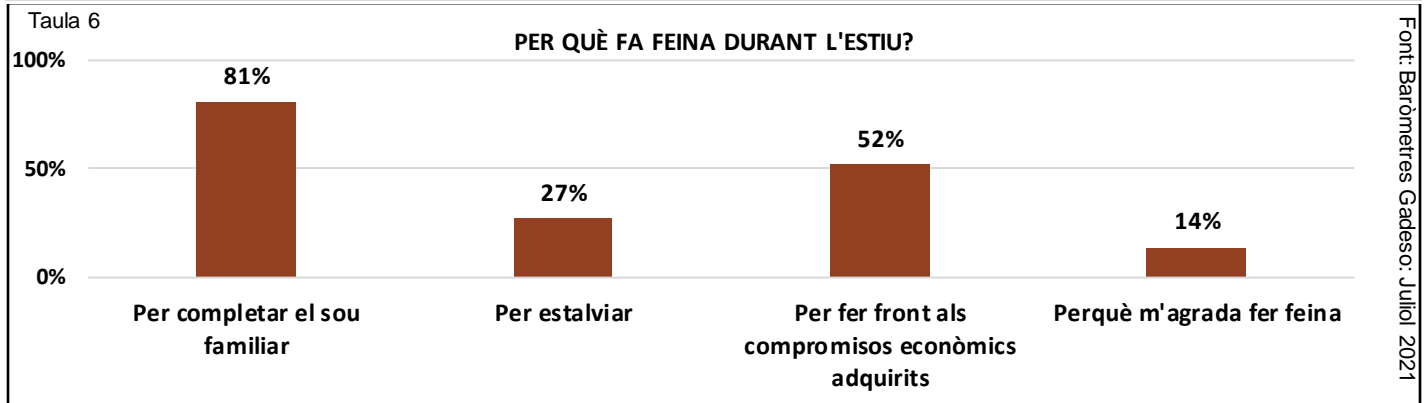
Com es pot comprovar a la taula número 5, l'atenció i cura dels fills i filles durant l'estiu representa un autèntic problema per a les famílies on treballen els dos progenitors. Observant les dades, es pot veure com els percentatges són elevats en les famílies amb fills menors de 15 anys, i més en un moment en què, donada la situació sanitària tan particular que estem vivint no és aconsellable de deixar-los a cura de les persones grans mentre no s'hagi acabat amb la campanya de vacunació i el risc de contagi quedi reduït al mínim. Només cal veure la gran vulnerabilitat d'aquestes persones les quals, malgrat que ja estan vacunades, segueixen estant en situació de risc tant en tant la vacunació no s'hagi completat.

Si bé aquesta dificultat va disminuint amb l'edat, encara és significativa quan es parla d'adolescents d'entre 15 i 17 anys, que en molts de casos estan sense els pares i queden amb els seus amics. Cal ressaltar, no obstant, que el percentatge de persones que consideren un problema què fer amb els nins i joves de més de 12 anys ha disminuït en els darrers anys, degut sobretot a una major permissivitat (voluntària o no) per part de les famílies.

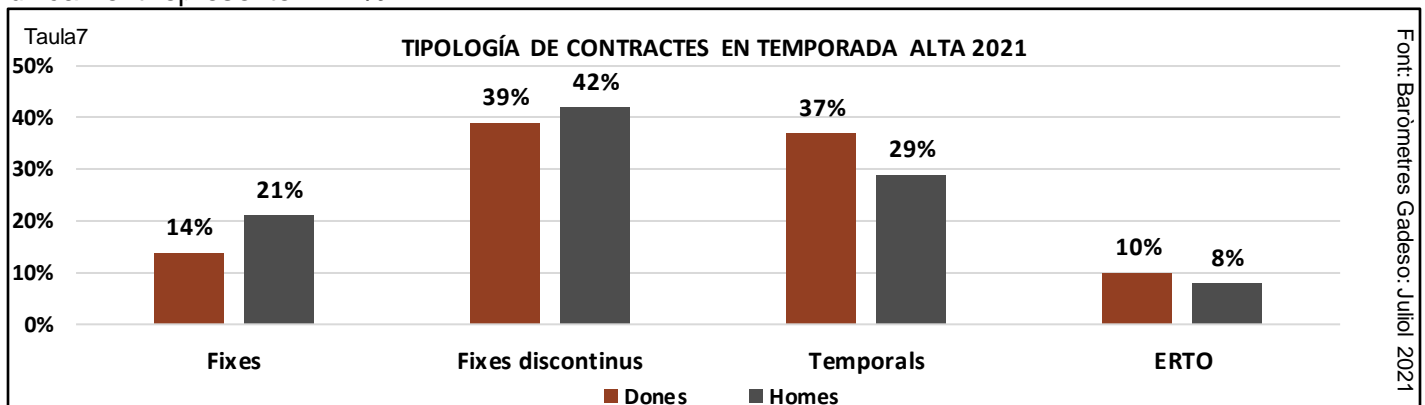
També crida l'atenció, especialment entre els menors d'11 anys, que les famílies extenses se'n facin responsables de la cura. No obstant, s'ha de considerar que en molts de casos no existeix aquesta família extensa, especialment entre els nouvinguts. També s'ha de destacar que entre les edats de 4 a 11 anys no sigui infreqüent enviar els fills i filles als entorns familiars residents a altres indrets (majoritàriament, la Península).

CONTRACTACIÓ FEMENINA DURANT LA TEMPORADA ALTA

Un nombre important de dones treballa únicament durant la temporada alta, bé dins la modalitat de fixa discontinua, bé contractada de manera temporal. En aquesta darrera pàgina hem volgut conèixer les motivacions d'aquestes dones per treballar a l'estiu i en quins tipus de contracte tenen.

Els principals motius pels quals la dona fa feina durant l'estiu són econòmics: primer, per complementar el salari familiar, i segon i molt lligat, per poder fer front als compromisos econòmics adquirits (hipoteques, préstecs...). Com es pot veure, **la dona compleix una doble funció: complementar els recursos econòmics de la llar i, a més, mantenir les relacions i tasques familiars, així com la cura dels fills**. Les dones que asseguren desenvolupar la seva feina perquè li agrada el treball o per una realització personal únicament representen l'14%.

D'altra banda el 37% de les dones tenen contractes temporals i el 10% es troba en ERTO, mentre que els homes que tenen aquests tipus de contractes només suposen el 29% i el 8% respectivament. El 63% dels homes tenen contractes estables (fixes i fixes discontinus), pel que fa a les dones només el 43% d'elles.

SIGUEM REALISTES
EL TASSÓ ÉS MIG BUIT
**NO TUDIS
L'AIGUA**

Tanca el grifó mentre t'ensabones,
et rentes les dents o t'afaites
No utilitzis el vàter com a paperera
Posa la rentadora i el rentavaixelles
només quan estiguin plens

Estalvia aigua tot l'any!

